

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra 250 Pengő, negyedévre 720 Pengő

ISTEN NYOMÁBAN PÉTER-PÁLKOR...

Olyan a határ, mintha templomban járna az ember. Olyan benne a csönd is. Elvész benne a fürj pitty-palattya a kasza pengésbe boruló kalászsuhogással együtt. Akármelyik bárázda szélére hullik a szemünk, foglyul ejt bennünket s alázatra kényszeríti a pogány szívét az érzés, hogy Isten járkál a kalászok tövében és suhan végig a tengeri táblák felett. Keze simítása alatt hullámba fodrozódik a sárguló gabonafej. A mi három év alatt felgyült panaszunkból és könnyünkől odafenn az Ő szívében sárga árpakalász, meg piros buzaszem termett s most, hogy eljött Péter-Páلكor bennünket közelebből megnézni, előbb a könnyünkől esőt hullatott a szikkadt vetésekre, aztán annyi magot rejtett, ejtett a hajdúföld kalászaiba, hogy a régi sok perlekedő panaszunk bennünk most imádsággá válik.

Láttam a minap egy gazdát. Ott állt kicsi földje szélén. Aratáshoz akart fogni éppen. De előbb levette kopott kalapját. Mig egy csöppnyit megbillentette fejét, ritkuló s izzadságában fűdő haján táncot járt a felhő melől zuhogó napfény.

Templomban sem láttam még embert közelebb az Istenhez!... Utána, mikor az első kaszacsapások bele futottak a buzába, úgy éreztem, hogy a buzásuhogás úgy keletkezik, hogy zsolttárt énekel külön minden buzaszál.

Ilyen Péter-Pál után a magyar határ, mikor megszakad a buzatóve. De nem csak itt Szalontán, hanem ilyen a Csalóköztől egész Beregszászig. Mindenütt folyik a legszebb harc a magyar földön a magyar holnapért. Az örök, névtelen hős: a magyar gazda és gazdasági munkás talpa alatt a rendekkel viaskodva, szinte ringva hajlik a föld, pirosra égett karja alatt nevetve omlik kévébe a gabona. Nem kisebb ez az örök harc akármilyen más küzdelemnél, mert a vérrel vetett frontot is ez tartja. Így ágyudörgéskor, bomba hulláskor Péter-Pál napján emelkedik méltóságteljes magasságba a magyar munkás és magyar gazda alakja, mikor szinte a pórusaink hegyén érezhetjük, hogy csak úgy lehet »fejadag«, akár 16, akár 20 dkg. csak azért tud kormányunk is odaadó, lelkes gonddal gazdálkodni, mert a puszták mélyén az égető nap mérhetetlen csöndjében verejtékezve viaskodik értünk, a magyar föld leghűségesebb szerelmese: a magyar paraszt!

Törökország szövetárut ad Magyarországnak

Budapestről jelentik, hogy az alá-ország szövetárut és rezet szállít Magyarországnak. Törökország cserébe gazdasági szerződés értelmében Török mezőgazdasági és ipari cikkeket kap.

Órákon belül megkezdődnek a harcok

Az egész világ egyöntetűen állapítja meg, hogy órákon belül megkezdődnek a harcok. Olaszország a partiraszállítás megkísérlését várja. Itt nem az a fontos, hogy az angolszászoknak sikerül-e partraszállniuk vagy nem; az esetleges partraszállás utáni hadműveletekre kell majd figyelni. Befejeződtek a már többször jelzett orosz nyáritámadás előkészületei is. Tegnap már több helyen, Novorosijszknál, a Donec kanyarban és Vjazmánál támadtak az oroszok, de akcióik még csak helyijellegűek.

Olaszországban július 15-re behívták a 18-21 éves fiukat és lányokat

Máreggeli római közlés szerint Olaszországban július 15-re behívták az 1922-1925-ben született, 18-21 éves mindkét nembeli egyéneket kötelező munkaszolgálat teljesítésére. Ezeket olyanokat fogják helyettesíteni, akiket katonai szolgálatra rendelték be.

Az este bombázók közeledtek Franciaország felé

Negyvennyolc óras szünet után tegnap sem volt légitevékenység Európa nyugati országai felett. Az éjjel csak annyit közöltek, hogy az esti órákban hatalmas angolszász bombázórajok közeledtek Franciaország felé. Itt jeleztük, hogy berepüléseik során eddig az angolszászok 2500 gépet, legnagyobb részt négymotorost és 17 ezer repülőt vesztek, akiket hosszú időn át képeztek ki.

Anglia német légitámadásokat vár

Az angolszászok továbbra is hangsúlyozzák, hogy nem hagyják félbe a tengelyállamok bombázását, sőt azt fokozzák és eddig nem látogatott területekre is kiterjesztik. Ugyanekkor az angol újságok arról is írják, hogy várható a német gépeknek Anglia feletti rendszeres megjelenése is. Berlin kegyetlen bosszút ígér az európai városok bombázásáért.

Júliusban zsírt kapnak a szalontaiak

A zsirjegyek szelvényeire már hónapok óta javarészt margarint adtak ki. Most a közellátási hivatal arról értesíti a város közönségét, hogy a július hónapra érvényes zsirszelvényeket sertésszíradékra lehet beváltani, a feltüntetett érvényességi időben.

Örülünk, hogy soha nem fordultak még megértőbben eddig legfelsőbb helyről a magyar föld bajai felé. Jól érezzük, hogy nehéz ezt a kellő mértékben kimutatni is, megérezni is most, mikor a háború megbénítja a tett és az érzés útját is. De ez is talán arra jó, hogy a viharban, bajban, szenvedésben még jobban összeforrjon a szívünk-lelkünk. Még tisztábban meglásuk faji értékeinkben egymás arcát s főleg azt, hogy a jövő építésében egyetlen magyar erejét sem nélkülözhetjük, de különösen a legmagyarabb réteg erejét a magyar parasztét nem!

Felénk szól azért hát most is, a háborús Péter Páلكor megbecsülésünk, tiszteletünk és köszönetünk! Járjon a kalászok Ura sokszor így köztük, mint ahogy most fehér tanyáik közt elhaladt!

BALOGH SÁNDOR.

A fürdő üzeme takarítás és átalakítás miatt augusztus 1-ig szünetel

Megjelent a cséplési rendelet polgármesteri hirdetménye

A közellátásügyi miniszter egy rendelete alapján egy ma kiadott polgármesteri hirdetmény tudomására hozza a város közönségének az alábbiakat:

A GAZDÁKNAK BE KELL JELENTENI A KIADOTT KENYÉRGABONA-MENYISÉGET

A gazdálkodó és aratórészt és cséplő munkárszám címén kiadott kenyérgabonamennyiséget köteles a munkás munkasigazolványába azonnal bejegyezni, azonkívül köteles a kiszolgáltatást követő 3 napon belül a kiszolgált mennyiségről a városi közellátási hivatalnak bejelentést tenni.

A bejelentést 2 példányban kell a városi közellátási hivatalnak ajánlott levélben megküldeni, esetleg azt személyesen beadni. Ajánlott levélben való küldés esetén válaszborték is mellékelendő. A bejelentő bejelentésének egyik példányát a közellátási hivatal által látamozva visszakapja. A bejelentésnek tartalmaznia kell: a kiszolgáltatást eszközöző gazdálkodó nevét, pontos lakását (utca, házszám) és gazdakönyvének sorszámát. Továbbá a munkavállaló nevét, pontos lakását (utca, házszám), munkasigazolványának számát, amelybe a kiszolgáltatás beírása történt, a kiszolgált gabona milyenségét és mennyiségét.

A CSÉPLŐRÉSZEK ÁTVÉTELÉNEK ELISMERÉSE

A cséplőrészből a bérceplést végző cséplőgép birtokosának járó kenyérgabona (gépkereset) átvételét a cséplőgép felelős vezetője a cséplési eredmény lapon aláírásával köteles igazolni. A gépkeresetből a felelős vezető az általa alkalmazott munkavállalóknak szerződés szerint járó részt természetben kiszolgáltathatja, azt köteles a munkavállaló munkakönyvébe bejegyezni. A kiszolgáltatás megtörténtét a cséplőgép felelős vezetője és a cséplőmunkások megbizottja a cséplési eredménylapon aláírásukkal igazolják.

A cséplőgép felelős vezetője a cséplésnél alkalmazott gépésznek, fűtőnek, etetőnek és cséplőmunkásoknak, a munkabér fejében természetben kiszolgáltató kenyérgabonára nézve mint a gazdálkodó a munkása esetében, ugyan csak a közellátási hivatalnál tartozik bejelentést tenni.

EGY CSÉPLŐGÉP 10 MÁZSÁNÁL TOBBET NEM KERESHET

A bérceplést végző cséplőgép tulajdonosa a gépkeresetből legfeljebb 10 métermázsa kenyérgabonát tarthat

mag saját háztartása szükségletére. Ha a cséplőgép többek tulajdonában van, a társtulajdonosok együttesen nem tarthatnak meg 10 métermázsnál több kenyérgabonát.

A cséplőgép tulajdonosa köteles a gépkeresetből fennmaradt részt valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek hetenként megvételre felajánlani és a gépkereset felhasználásáról a Gabonaforgalmi Központnak (Budapest, IV. Bécsi-utca 2.) legkésőbb 1943. évi október 31. napjáig elszámolni. Az elszámolás a cséplési eredménylapok, a munkavállalók részére kiadott kenyérgabonáról szóló bejelentések visszakapott példányai, és az eladott kenyérgabonáról kapott vételi jegyek alapján történik.

ÁRPA, KOLES, HAJDINA

Az árpából, kölesből és hajdinából az arató és cséplőrészt természetben ki lehet szolgáltatni, ez a kiszolgáltatás azonban a beszolgáltatási kötelezettség teljesítésébe (a kormánybiztos által adott engedélyek kivételével) nem számítható be.

A ZABTERMÉS 15 SZÁZALÉKÁT FEL KELL AJÁNLANI

Zabból az arató és cséplőrészt nem szabad természetben kiszolgáltatni. A ki nem szolgáltatott arató és cséplő rész címén a gazdálkodó köteles zabtermésének 15 százalékaát a csépléstől számított 15 napon belül valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani.

Zabcséplőrészből a bérceplőnek járó gépkereset ellenértékét a hatóságilag megállapított termelői áron, pénzben kell kifizetni.

A szerződéses mezőgazdasági idénymunkásoknak (sommásoknak) munkajárandóság címén természetben kiszolgáltatott kenyérgabonára nézve a munkaadó gazdálkodó köteles a fentebb említett bejelentést megtenni.

A HASZONBÉRLETEK LISZTELLÁTÁSA

A haszonbérlet a haszonbérbeadónak kenyérgabonából a haszonbérbeadó háztartásához tartozó minden személy után legfeljebb 240 kg.-ot szolgáltat ki abban az esetben, ha a haszonbérbeadó igazolja, hogy ő és a háztartásához tartozók, az 1943. évi augusztus hó 1. napjától 1944. július hó 31. napjáig terjedő időre lemondtak kenyér- és lisztjegy-jogosultságokról. A fejadagot meghaladó gabonamennyiséget a bérlet pénzben köteles a haszonbérbeadónak kifizetni. A haszonbérbeadónak kiadott kenyérgabona a haszonbérlet beszolgáltatási kötelezettségének teljesítésébe beszámítható.

TIZENOT NAP A BESZOLGÁLTATÁS HATÁRIDEJE

Gazdálkodó a kenyérgabona be-

szolgáltatási kötelezettsége alapján beszolgáltatandó kenyérgabonát a cséplés befejezésétől számított 15 napon belül köteles valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani.

A beszolgáltatási kötelezettség teljesítésébe beszámíthatni kívánt kölest vagy hajdinát, legkésőbb 1943. évi október 31. napjáig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani.

Gazdálkodó a beszolgáltatási kötelezettségének teljesítése után megmaradó kenyérgabonájából elsősorban vetőmagszükségletét, aztán háztartási és gazdasági munkabér és más — természetben kiadható szolgáltatás címén, a beszolgáltatási kötelezettség teljesítésébe való beszámítás nélkül kiszolgáltathatja.

A gazdasági cselédeknek, arató-, cséplőmunkásoknak, idénymunkásoknak, haszonbérbeadónak — a fejadagot meghaladó kenyérgabonamennyiséget kiadni nem szabad, azt pénzértékben kell kifizetni.

Gabonát az ország egész területén egyik községből a másikba csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Felhívjuk az összes géptulajdonosokat, hogy vasárnap reggel 8 órakor az Ipartestületben teljes számban feltétlenül jelenjenek meg. Illyés és Bereczky.

Rádió-műsor

SZOMBAT július 3.

2. Szabó Géza tánczenekara. 3. Operettársulatok. 3.30 Világirodalom és nemzeti irodalom. 3.55 Budapest honvéd őrszázalój zenekara. 5. Se szó se beszéd, muzsika. 6. Hangképek innen onnan. 6.30 Losonczi György énekel. 7. A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése. 9 Vidám hétköznapok. 9.15 Nyáresti könnyű zene. 10.50 Zenekari művek.

VASÁRNAP július 4.

7.30 Fohász. 8.15 Hírek. 8.30 Összinté beszéd. 9. Görögkatolikus egyházi ének és szentbeszéd. 10. Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 12.15 Levente műsor 12.55 Országos Postászenekar. 2. Művészlemez. 3. Gazdasági tanácsadó. 3.45 Táncoljunk, nevéssünk. 5. Magyar nóták. 5.50 Zsoltár és trombitaszó. 6.10 Szervánszky Péter hegedül. 6.35 Mészáros Ági verseket mond. 7. Az olasz rádió műsorából. Szórakoztató zene. 8.05 Hangképek a vasárnap sportjáról. 9.10 Filmdalok. 10.15 Ki mit szeret.

Új szombati piculás kezdődött

július 1-jével az Önségélyező Hitelszövetkezetben, (Horthy M. ut. 14.) Iratkozzon be mindenki, mert a takarékoság ma nemzeti érdek s egyben önmaga és családjának jövő boldogulása. Minden fillérjét takarítsa meg és helyezze el az Önségélyező Hitelszövetkezetbe biztos fedezet és kamat mellett.

Kiadó haszonbérbe 40 hold föld tanyával.

Ért. Horthy Miklós-ut. 19. Bagosi Ferenc.

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

Kis tréfák a nagy háboruból

Napok óta vonulnak már vissza a honvédek az óriási hóban és hidegben. Szinte a nyelvük is lóg, mire végre némi pihenőhöz jutnak. Egyik honvéd a nyomorúság között is megőrzi a jókedvét. Feltűnik a főhadnagynak s megkérdezi:

— Mi vagy te fiam?

— Én járásbíró vagyok — jelentem alásan.

Másik honvédből sem ölte ki a humort a visszavonulás sok-sok szenvedése. Felsóhajt a pihenő alatt:

— Bizony komám én örülök, hogy itt vagyok!

— Miért örülsz ennek komám? — veti oda a másik.

— Mert ha nem örülnék, akkor is csak itt lennék.

Az olaszok hátrafelé vonulnak s közben találkoznak a magyar csapattal. Nézik a magyar honvédek a szintén didergő barna taljánokat. Megszólal az egyik magyar:

— Nézd már komám, mennyi cigány van ezek között!

Kievben német kosztón vannak a magyar fiúk. Kapnak is bőségesen, ami csak van az ellátónál. Rendesen babot kapnak, mert ebből van a legtöbb; szinte mindennap kijár a jóféle bab. El is nevezik az étkezdet bakahumorról „Bableves csárdának”.

Egy támadáskor erősen vereti az orosz a várost és éppen ott, ahol ez a pótolhatatlan helyiség lapul. Támadás után felsóhajt a magyar honvéd:

— Hej Istenem, vajjon mi lehet most a Bableves csárdával! — Ez érdekelte első sorban.

Másik bakának sikerült sóhoz jutni, ami halatlan kincs a harctéren. Egy muszkánál találta, mégpedig az istállóban a jászol egyik vége alatt. A néni adott belőle szívesen, bár neki is kincs volt a só, csak azon aggodalmaskodott, mi lesz, ha a többiek is megtudják. Nem marad abból egy szemernyi sem.

Megkérte hát a honvédet, adna egy írást, hogy a só ne merje senki bántani — ha esetleg megtalálnák.

A honvéd roppant készséggel teljesítette az egyszerű kívánságot. Elővett egy darab papirost és bütykös ujjával felírta:

— Fiúk, ha sóra van szükségetek, találhattok az istállóban, a jászol alatt elásva.

Az orosz néinek még a könnye is potyogott nagy boldogságában.

Angoranyulszört

az újonnan életbe léptetett legmagasabb áron,

bármely kis vagy nagy mennyiségben készpénzért vásárol, kivánságra tiszta vagy kevert angorafonalra átcserél gépjármű angorafonóda

az „ANGORATEX”

Angorafonó és Kikészítő Kft. Budapest, IX., Pápay István-u. 12.

TUDJA-E ÖN...

hogy japánban a játékbabáknak is külön temetője van? Kétségtelen, hogy a legrégebb játékszerek közé tartozik, mely nemcsak a régi Indiában volt divatban, hanem minden most élő primitív népnél is szokásban van, azonban sehol sem örvend olyan közkedveltségnek, sőt már valóságos kultusznak, mint Japánban. A játékbabáknak külön ünnepek van, melyre minden japán otthon a legnagyobb gondtal készül és a japán iskolásgyermekek minden évben megülik a játékbabák halottaknapját. A legtöbb japán iskolaudvar egyik elkerített része babatemetőnek van berendezve, ahol a babák halottaknapján az iskolás gyermekek az egész ifjúság, tanítóik és szüleik jelenlétében temetik el az év folyamán összetört vagy más módon használhatatlanná vált babáikat.

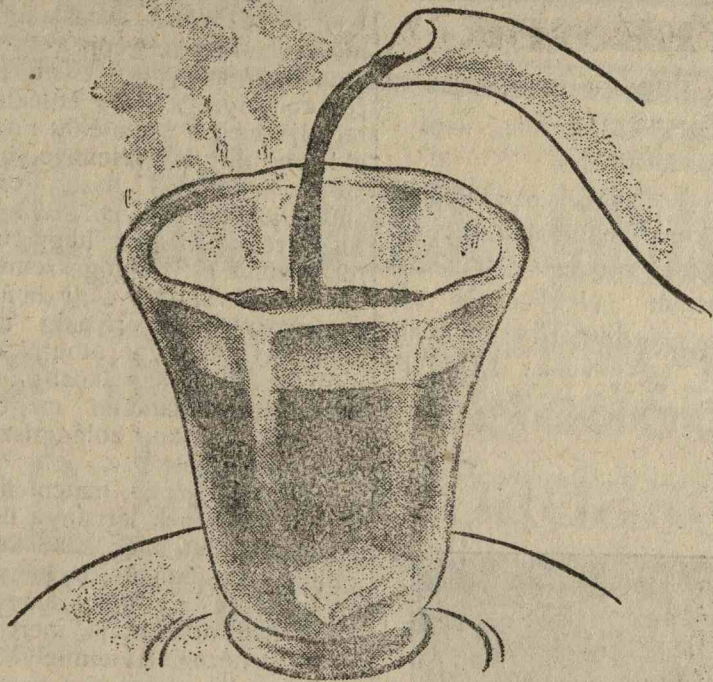
hogy a világtörténelem legnagyobb kereskedelmi nyereségét Magellának 16 utazótársa érte el, akik 1522. szeptember 26-án Spanyolországba hazaérkezve mindössze 213 dukátért vásárolt fűszereikért az akkor érvényes piaci áron több, mint 100.000 dukátot kaptak? A vakmerő hajósok ezzel kezen 50.000 százalékos nyereséget könyvelhettek el.

hogy a középkori Párizsban a 14. századik még semmiféle előírás sem tiltakozta, hogy a lakók a házaikban összegyű-

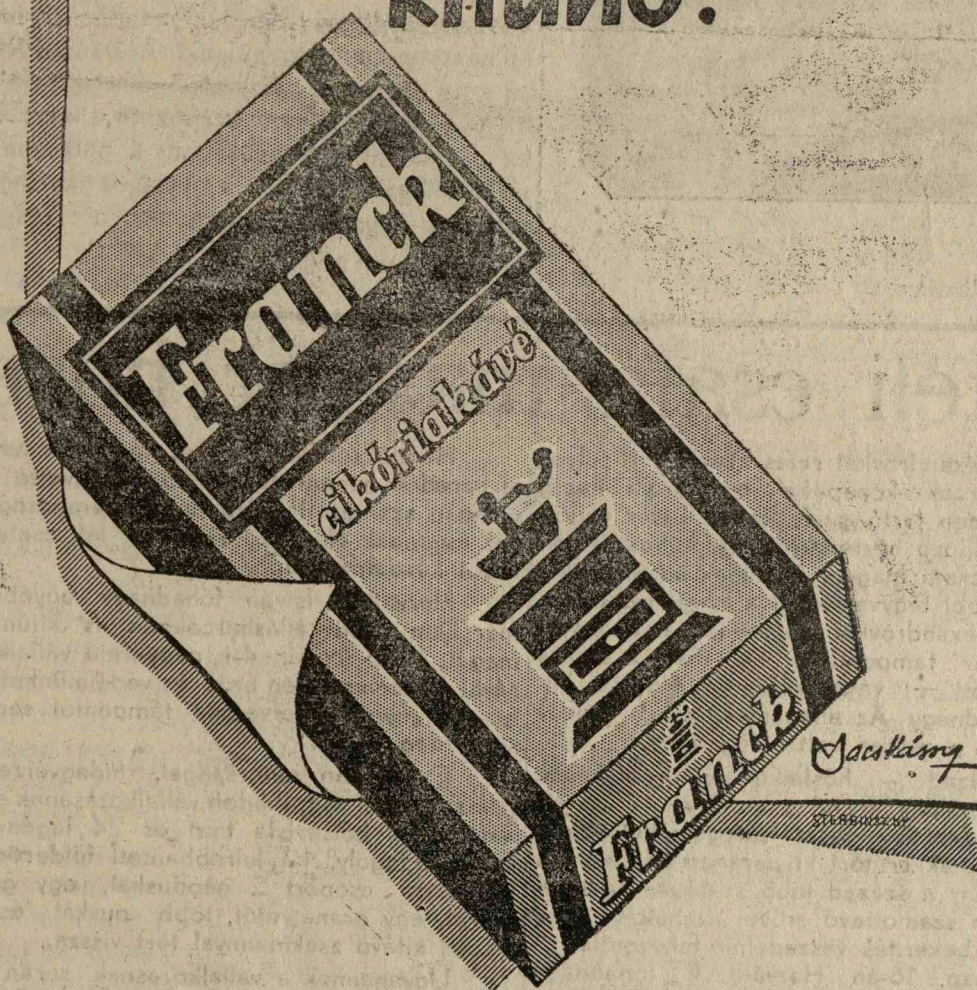
lemlett szemetet az ablakon át egyszerűen az utcára öntsék? A köztisztasági szabályok csak arra kötelezték a lakókat, hogy ilyenkor háromszor „Vigyázz”-t kiáltssanak.

hogy a stockholmi statisztikai hivatal megállapítása szerint földünkön mintegy 2.500 legalább száz éves ember él, akik közül Bulgáriára 1.200 esik?

Csak filléreket adsz, ha hadigondozási bélyeget használsz levelezésedhez ezeket használd!

**Egymagában
vagy tejjel keverve
kitűnő!**

Mezőgyaraki-fürdő (volt Biró-bánya)

Állandóan nyitva - Hideg és meleg ételek, kitűnő italok
Vasárnaponként cigányzene!

A GYERMEK

Fényképezte: ERDŐDI MIHÁLY

A DANUBIA KÖNYVKIADÓ könyvnapi kiadása.

A könyvnapi könyvek között méltán kelt feltűnést az a kimondhatatlanul kedves kötet, amelyben nincsen szöveg, csak képek sorakoznak egymásután. Negyvenhat kép egy gyermekről, egy kis fiúról, akit mindannyian közelérzünk szívünkhöz: HORTHY ISTVÁN RÓL.

Nehéz volna választani, melyik kép a legszebb. Egyiken éppen az a kedves, hogy vidáman mosolyog a kisfiú, a másikon morcos komolysága vagy érdeklődő arckifejezése ragadja meg a szemlélőt, hogy a következő oldalon mi is velene vessünk, mert szinte halljuk gyermeki tiszta, csengő kacagását, ahogy jókedvében hanyatvágja magát a virágos réten. Szinte, hogy ujjongva kiáltson fel, amikor ott ragyog szemében az öröm a karácsonyfa láttán, vagy beülhetett a cifra kis szekérébe, vagy nyakig havasan építi a hóembert. Ahogyan átbújik két oszlop között nyilván bujdoskázás közben, pajkos és életvidám mozdulatában megérezzük az örök gyermek ártatlan, boldogtisztaságának nap-sugaras derűjét.

Buksi fejének, huncut mosolyának, csillogó tekintetének látványa dédelgetni vágyó szeretettel tölti meg lelkünket, amíg lapozgatjuk a valóban üdítő könyvet. Ha pedig olyan képre nyitunk, amelyen komoly a gyermek arckifejezése, mert tündő csodálkozással nézegeti valamelyik játékát, rádöbbenünk a hasonlóságra: nagyszüleink, szüleink nemes vonásait ismerjük fel a kisfiú kedves arcán és jóleső büszkeséggel dobban meg szívünk...

Nem kell szöveg ehhez a képsorozathoz. A képek többet mondanak, mint a szavak. A könyv átlapozása után úgy érezzük, közelebből is bele láttunk egy gyermek életébe. Ezek a képek nem kívánnak mindenáron „előnyösek” lenni. Egy kisfiú életének apró, keresetlen mozzanatait örökítette meg Erdődi lencséje és ötletessége, aki az újságíró biztos megérzésével és a fotóriporter avatott szemével mindig a kellő pillanatban tudta megfogni. A Danubia úgy állította össze a sorozatot finom ízléssel, hogy fájlaljuk letenni kezünkől a könyvecskét, sajnálunk visszazökkenni a hétköznapi sűrű világába abból a virágos kertből, amelynek legszebb virága ez a magyar gyermek.

gyalogezrednek egyik századparancsnoka Oskinó védelmében írt be nevét aranybélükkel ezrede történetébe.

1943. január 14-én az Oskinó elleni nagy szovjet támadás elhárítása közben százada élén aknaszilánkot kapott a karjába. Sebének bekötözése után nyomban újra átvette százada vezetését és az elkeseredett utcai harcban, kézigránáttal küzdött emberei élén.

Ekkor oltotta ki e rettenhetetlen magyar katonatiszt nemes életét egy szovjet páncéltörő ágyú gránátja.

Szabó János főhadnagy oskinói küzdelme azonban már csak befejezője volt hősiességének sorozatának. Mintegy esztendő kitévő elsővonalbeli szolgálat alatt számtalan esetben tűnt ki fántorithatatlan akaraterejével és példaadó magatartásával. Legjelentősebb fegyvertényét 1942 évi december 11-én hajította végre. Ekkor félszázaderejű, vegyes összetételű egységével átkelt a Don jegén és megtámadott egy ellenséges támpont csoportot. Kézigránátharcra verte szét a támpontok őrségét. 30 halott bolsevista maradt a küzdelem színterén, 12 orosz katonát pedig foglyul ejtett. A földerdőket azután sorban felrobbantotta honvédekkel és tetemes zsákmánnyal tért vissza a Don innenső partján húzódó saját állásokba.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem Nagyszalontát és vidéke nagyerdemű közönségét, hogy Dobó-utca 31. szám alatt

asztalosműhelyt nyitottam

Vállalok épület és bútorszállító munkákat, továbbá háziszőttes és perzsaszőnyeg szövőgépek készítését, ócskabutorok átalakítását és minden e szakmába vágó munkát. Pontos munka, szolid árak. Szíves partfogást kér, tisztelettel:

KISS MIHÁLY

képesített és vizsgázott asztalosmester.

Gazdasági hírek

(MN) Buenosairesi jelentés szerint Stine az északamerikai Dupont & de Nemours koncern helyettes elnöke, egy előadásban ki-fejtette, hogy a háborús technika az Egyesült Államok békabeli termelését forradalmi változásoknak fogja alávetni. A könnyű fémek alkalmazása és a motortökéletesítések következtében a jövő gépkocsijának súlya csak az eddiginek felét éri majd el, ami egy tonna súly megtakarítását teszi lehetővé, a teljesen zárt hűtőrendszer alkalmazása a hűtővíz után-töltését szükségtelenné fogja tenni. A nagyarányú alumíniumgyártás egy év alatt háromszor annyi vasúti személykocsi építését teszi majd lehetővé, amennyi ma az Egyesült Államokban üzemben van és a magasabb bérek és áruk ellenére az alumínium ára 25 százalékkal az 1940. évi ár színvonalára süllyed.

A fennálló és épülőben lévő magnéziumgyárak termelése az 1939 évi alumínium-termelést is kétszeresével fogja felülmúlni. Az üzemanyagkémia terén elért, vagy kilátásban lévő tökéletesítések minden eddig használatos motorfajtát elavulttá tesznek. A teljes erővel dolgozó szintetikus amóniagyártás bekapcsolásával olyan mennyiségű műtrágyát lehet majd előállítani, hogy a földművelés eddigi alaptörvényeit is újak fogják felváltani. A nemcsak törhetetlen, hanem a víznél könnyebb üveg, az éghetetlen fa, a fémekkel versenyző műgyanta, az üvegből szőtt harisnya, a bőr nélküli cipő és az acél nélküli csapágy már nem utópia, hanem olyan vívmányok, melyeknek a gyakorlati életbe való átültetését egyelőre csak a háborús erőfeszítések akadályozzák.

Vettél már leveledre hadigonozási bélyegyet?

A téli csata magyar hősei

Az alexandrovkai reteszállást — súlyos elhárító harcok közepette — három napig eredményesen tartó gyalogezred bátor védőinek önfeláldozó hőstetteiről már többször volt szó a téli csata magyar hőseinek sorában. Az ezred további fegyvertényei a következők:

Az alexandrovkai reteszállás balszárnyát a „Gibraltár” támpontban — mely a Donra támaszkodott — védte századát Horváth II. István főhadnagy. Az ellenség nyomása január 15-én ezen a részen volt a legnagyobb.

A század — hőslélekű parancsnokának személyes példaadásától is buzdítva — az ellenség minden támadását fölényesen utasította vissza, csak akkor tört ki parancsra, mikor az ellenség már a század jobb szárnyán keletkezett résben számottevő erővel behatolt és a századot a bekerítés veszdelme fenyegette.

Másnap, 16-án Horváth II. főhadnagy már új állásban fogadta századával az ellenséget s itt ugyancsak eredményesen verte vissza, sőt ellenfátámadásba menve át, Borsschtschewoig vetették vissza a bolsevistákat.

Január 17-én az esti órákban indított harcokcsikkal is támogatott tulerejű ellenséges támadás, a már három napja pusztítóan fekvő védőket — akkor, mikor a 46 fokos hideg miatt az önműködő fegyverek felmondották a szolgálatot, sőt a puskák is befagytak, megingatták Horváth II. főhadnagy, bár homlokába aknaszilánkot kapott, sebesülése ellenére felvette a harcot, a tömegben támadó ellenséggel, eredményesen küszködve annak térnyeréseit.

Homloksebével még ezután sem hagyta el ezredét, hanem január 23-án átvette egy újonnan szervezett félzászlóalj parancsnokságát és annak élén vett részt a téli csata további küzdelmeiben.

Horváth II. István főhadnagy egyébiránt már Don menti állásharcokban is kitüntette magát, 1943 január 4-i nagyerejű vállalkozásával. Ekkor egy igen erős és védelmünket súlyosan fenyegető bolsevista támpontot semmisített meg.

E páratlan bátorsággal, hidegvérrel és teljes sikerrel végrehajtott vállalkozásának eredménye egy bolsevista tiszt és 24 legénységi halott, 8 fogoly, 10 felrobbantott földerdő. A vállalkozó csoport 2 géppuskát, egy golyószórót, egy gránátvetőt, több puskát és sok löszert kitévő zsákmánnyal tért vissza.

Ugyanennek a vállalkozásnak során már másodszor tüntette ki magát Szájbély Ferenc zászlós, aki árkászainak élén személyesen szedte az ellenséges műszaki zár aknáit, hogy utat nyisson saját vállalkozó csoportjának. Bátor, halálmegvető munkája közben súlyos sebet kapott egy ellenséges kézigránáttól. Egy-ségét azonban sebesülése ellenére is tovább vezette és csak a vállalkozás befejezése után árkászaival együtt tért vissza a Don innenső partjára.

E vállalkozás két alcsoportját Sümeghy zászlós és Némedy őrmester vezették, kik szintén páratlan bátorságuknak adták tanujelét a vállalkozás alatt.

Szabó János főhadnagy ugyanennek a

Az István-műmalom változatlanul jó lisztet ad, öröl, darál és cserél

A MAI NAP

A HÖMÉRSEKLET
reggel 7 órakor + 15 délelőtt + 26 fok volt

Holnap: Vasárnap

Julius

4

Kat. Urlik pk.
Prot. Urlik

— A Nemzeti Munkaközpont felhívja az összes bórpari munkásokat, hogy folyó hó 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor szervezeti helyiségünkben megjelenni sziveskedjenek. **Elnökség.**

— Kigyulladt a szalmakazal, bennégett egy ötéves kisfiú. Beregszentmiklósról jelentik: Plosa Mihály beregszentmiklósi gazdálkodó udvarán kigyulladt egy szalmakazal s rövid idő alatt elhamyadt. A pernye alatt rátaláltak Plosa Mihály 5 éves kisfiának megszenesedett holttestére. Valószínűleg a gyermek gyufával játszadozott és véletlenül felgyújtotta a kazlat.

— A Nemzeti Munkaközpont tagjai részére a Göndör Tip-Top revü folyó hó 3-iki szombat esti előadásához 50 százalékos kedvezményes jegyek váltásához igazolványt a szervezeti iroda ad. **Elnökség.**

— Megtalálták a gyermekbénulás kórokozóját. Harminc év óta a gyermekbénulás kórokozójaként egy láthatatlan vírus állapították meg. Most újabban Berlinben a Siemens-Übermikroszkop segítségével sikerült ezt a károkozót láthatóvá tenni és a 25 ezerszeres nagyítás segítségével alapos vizsgálat alá venni. Rendkívül apró kis szákról van szó, amelynek vastagsága a milli méter századrésze.

Tisztítsa

meg olykor szervezetét a bélben felhalmozódott sok káros salaktól akkor is, ha nincs székrekedése.
Jó tisztító hashajtó a

PARMOL

— Negyven évig hordott egy varrót a testében. Madridból jelentik: Egy negyvenöt éves spanyol asszony combjából a napokban kioperáltak egy varrót, amelyet még ötéves kislány korában nyelt el. Ez a leghosszabb vándorút, amit egy tü emberi testben tett.

— 800 vagon paradicsom átvételére készül a konzervipar. A hazai konzervgyárak a fémdobozok hiánya miatt kénytelenek átállítani üzemüket olyképpen, hogy a luxust szolgáló konzervek gyártásától a háború időtartamára eltekintenek. A konzervek fellevele elsősorban a honvédség, másodsorban a fogyasztó nagyközönség, harmadsorban a velünk szövetséges államok.

— A juhállomány jelentősen csökkent, aminek oka a gazdák szerint a nem megfelelő árpolitika. Körülbelül kétszerannyi gyapjura lenne szüksége az országnak, mint amennyit most nyírnak egy egy évben.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felelhetetlen halottunk özv. Fazekas Gergelyné szül. Tóth Mária temetésén résztvettek és fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. **A gyászoló család.**

FIGYELEM!

Még csak két napig játszik a Göndör közkedvelt revütársulat TIP-TOP 1943. a Vigadóban

Utolsó bucsuelőadások:

Ma, július 3-án, szombaton este 7 órakor és holnap július 4-én, vasárnap délután 4 órakor a teljes esti műsorral és este 7 órakor

16 világattrakció!

Szenzációs műsor!

Óriási siker!

Siessen jó helyet biztosítani magának!

Jegyelővétel délelőtt 10-1-ig és délután 4-6-ig a Vigadó pénztárában!

FIGYELEM!

A 13 éves Sas Tamást Szalontára hozták Csozországból

Nem tudja, melyik magyar városban született az apja

Tegnap este egy katonaruhába öltözött tizedesi rangot viselő gyerek tűnt fel a szalontai utcákon. Akadt is nézője, meg nem is.

— Nini, milyen jól fest ez a gyerek katonaruhában! — jegyezték meg néhányan, pedig ha tudták volna, hogy ki ez a gyerek, mindenki megnézte volna.

Nem mindennapos a története. Egyforma azoknak a színházi daraboknak a meséjével, melyek szerint a magyar csapatok elszármazott magyarokra találtak az orosz földeken.

Ez a Szalontára került kis gyermek-„tizedes” esete is. Sas Tamásnak hívják. Odeszában született, 13 éves. Beszél magyarul is, ha nem is teljesen jól, de értelmesen.

— Apám mondta nekem — meséli a kis Sas Tamás, hogy a mult háboruban került orosz fogságba. Nem emlékszem arra, hogy mondta volna, melyik magyar városban született, de nekem mindig beszélt Magyarországról. Apámat az oroszok a mostani háboruban behívták és meghalt. Ezt tudom róla, de viszont anyámról, aki orosz nő volt, Maruzza Kobrec volt a neve, nem tudok semmit. A kommunisták engem tőle még akkor elszakítottak, amikor még Odesszában éltünk. Az oroszok minden fiugyermeket elhurcoltak messze az arcvonalak mögé, természetesen azért, hogy egy pillanatban katonaruhába öltöztessenek bennünket. Már 12 éves koromban mindig azt hajtogatták előttem, hogy nekem még küzdeni kell majd ebben a háboruban. A 15—16 éves fiukat vitték is. Engem a Kaukázusba hurcoltak s még akkor is együtt tartottak bennünket, mikor a németek oda tavaly betörték s arcvonalukat bennünket jól elhagyva állították fel. Ez év januárjában történt, hogy a németek visszavonultak. Én egy német vonatra kapaszkodtam fel s így jutottam azokra a területekre, ahol megszálló csapatok vannak. Egy szép napon katonák magyarul

szóltak hozzám. Megtudták, hogy apám magyar volt. Én megértettem őket, mert apám mindig tanított magyarul. Megörültem, hogy magyarul szóltak hozzám. Még jobban megörültem, mikor megtudtam, hogy magyar katonákkal állok szemben. Én ugyanis nem tudtam, hogy magyarok is harcolnak a kommunisták ellen. Erről nekünk a Kaukázusban felügyelőink sohasem beszéltek. Szóval magyarok közé kerültem s már hat hónapja, hogy a B-512-es táboripostán élek, ahol Pál Miklós őrnagy ur vett pártfogásába. Tőle kaptam a katonai menetlevelet is, amellyel Veres József honvéd urral, Veres István szalontai uri szabó öccsével Szalontára jutottam. Ugy örültem, hogy eljöhettem Magyarországra. Szabadságot kaptunk az őrnagy urtól.

— De mondja csak — fordult hozzánk hirtelen a 13 éves Sas Tamás — miért írja azt, amit én mondok.

— Beírjuk az újságba — válaszoltunk neki.

Erre a kis Sas Tamás merően ráknézett s tökéletes komolysággal ezeket mondta:

— Minek az, nem vagyok én érdekes, ami velem történt, az jó...

— De azért megírjuk!

— Ne tegye azt! Minek? — beszélt a kis Sas Tamás. Így válaszoltunk neki:

— Mert mindenki, aki olvassa történeted, örülni fog, hogy veled egy magyarral több van a világon!...

— Igazán? — szólalt meg újra a kis Sas Tamás. — Ezért tudnak örülni az emberek? Akkor csak írja meg. Pál őrnagy urnak is küldök vagy tíz újságot...

— **Értesítés.** Értesitem az építőipari szakosztály tagjait, kőművesmester, ács, mester és ács iparos tagjait, hogy a szeg és lágyhuzal utalványt folyó hó 4-én d. u. 3—4 óra között vegyék át és tudomására adom minden iparosnak, hogy építőanyagkiutalást csak minden vasárnap d. u. 3—4 óra között végez.

Mágyor Imre

szakosztály elnök

HUNGARIA-MOZGÓBAN szombat 7.15, vasárnap 5 és 7.15-kor rendes, vasárnap délelőtt 11.15-kor olcsó helyárral

Stix kapitány leszámol

Ragyogó bűnügyi vigjáték. Izgalom, meglepetés, bonyodalom, szerelem

Tábori muzsikaszó

Sárdy János legújabb rövid katonafilmje. — Új hirdető — Jegyelővétel egész nap

Vidám lesz

a szalontai öregek holtapi futbalmérkőzése

Jeleztük már, hogy a hadiárva felse- Cs. Pap tanácsos fogad bennünket, ő az államiak nesztora és kapitánya. Nagy sport- mélyezésére érdekesnek ígérkező labdarugó- barát. Most ő lesz az államiak kapujában, mérkőzést rendeznek a „Vároháza csapata” mint mondja, minden labdát ami kapura és az „Állami tisztviselők” között. Mindkét megy góllá értékesít — az ellenfélnek. fél erősen készülődik. Elindultunk egy kis kőrsétára, hátha valamit mégis sikerül meg- tudni a nagy eseményről. Először a város- házára vesszük be magunkat. — Itt van a főhadiszállás. A kistanácssterembe nyitunk be. Már együtt vannak az érdekeltek. Az előadó asztalnál Nagy Lajos aljegyző ismerteti az elközetkezendő eseményt, úgy ragyog az arca, mintha Thália papnői között ülne, de az is lehet, hogy csapatának győzelmében bizik. Most állítják össze a csapatot. Valami baj van az évekkel is, nagy vitatkozás ke- letkezik, ami harsány derűben oldódik fel. Nóbik Sándor két évet sülyesztett a saját- jából, nincs mentség, most már mindenki fogja tudni, hogy 46 éves.

A városi csapat játékosainak életkora átlagosan 37 év, míg az állami tisztviselőké 39. Itt említjük meg, hogy az állami csapat, hogy külsőleg is emlékeztessen származá- sára, „ejtőesernyővel” játsza végig a mérkő- zést. A városi csapat kapuját Antal Jenő őrzí. Mondják, hogy már zsenge gyermek- korában szerette a labdát. Néhány évvel ezelőtt (30 év) a Panaszí válogatott jobb-

Értesítem az építető közönséget, hogy az építéssel kapcsolatos magas- és mély építések, tervezéseket, a szakmához tartozó mindenféle munkát és munkálatokat elvállalok és szaksze- rűen elkészítem, felelősség mellett.

MÁGORY IMRE

okl.kőművesmester, építési-vállalkozó

összekötője volt. Eszerint a kapuban jól meg- állja a helyét. Különbben méhész. Foglalkozik még kereseti adóval is. Dudinszky Alajos főmérnököt már ravaszabb hírek szívérognak ki. Mint hírlík ő a Felvidéken kapus volt, — nagykapus — most hátvédet játszik, fő- erőssége csapatának. Balogh Sándor a másik hátvéd; most huz el mellettünk, kiszámított kecses járással, hátrattett kézzel. Nem merjük megszólítani — nagy futballista lehet. Jön- nek-mennek az ügyes-kajos emberek, nagy a forgalom. Most a télgazdaságiak jönnek itt, — mint mindig, most is kettesben. Ők az ellenfélhez tartoznak. Ugy mondják, hogy a Szent-Györgyi Laci kis gumicsizmájában és szalmakalappal játszik. No ezt meg kell nézni. — Már bucsuzkodunk, amikor Gulyás Károly bátyánk gurul közénk a kis 44 év- vel. Most egész könnyedén mozog, ilyenkor illik adni a külsőre is. Persze ő is játszik.

Kicsit szabadkozik, nem hiszi, hogy menni fog a játék. Régi baját emlegeti, a jobb lábán egy kis zuzódás van, valamelyik olasz ütötte meg, — mondja. Itt aztán kezd az ügy zavaros lenni, Fiorina van a dolog- ban. Mindenki nevet, — nem baj, két ba- lábbal is lehet még élni. (Sőt, futballozni is- Szedő).

Most nézzünk át az államiakhoz. A fel- állításból úgy látjuk, hogy a közvetlen vé- delmet az adóhivatal látja el. — Szép bevé- telre számíthatnak. Szébb jövőt, több adót! — köszöntünk rájuk. Adjon Isten — zugják.

Madarászi honvédüzen az „Az Ujság” után

Junius 23-iki kelettel a „Z. 830”-as tábori postaszámra ma ezeket a sorokat kaptuk:

Tisztelettel kérem a „Nagyszalontai Az Ujság” szerkesztőségét, hogy pár sor üdvöletemet az ujságban közölni szíveskedjék: Z. 830. tábori postaszámra üzeni Máté Sándor honvéd, hogy egészséges, jól van és nincs semmi baja. Szeretettel csókolja szü- leit és testvéreit kik Madarász községben laknak.

Szívésségüket soraim közléséért előre is hálásan köszönöm. Máté Sándor honvéd.

SPORT

Bocskai ifj.—Törekvés ifj.

Vasárnap a Bocskai ifj. csapata a Tö- rekvés ifj. csapata ellen játszik bajnoki mér- kőzést Nagyváradon.

Felkérem a Bocskay I.-a és ifjusági já- tékosokat, hogy ma este fél 9 órakor meg- tartandó játékos értekezleten teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

A tisztviselők mérkőzését vasárnap dél után fél 6 órakor tartják meg. A csapat fel- állítása a következő:

Városháza csapata: Antal Jenő, Du- dinszky Alajos—Balogh Sándor, Nóbik Sán- dor—Juhász József—Dézsi Géza, Sánta Pál—Hollóssy Sándor—Bajor Vendel—Gulyás Ká- roly—Novák János. Tartalék: Kocsis József. Állami tisztviselők csapata: Cs. Papp, Dr. Kelemen Andor—Pócsy Ferenc, Koós János—Tiborc Árpád—Koós Andor, Vadász Ferenc—Kéri Sándor—Sebők János—Aradi József—Szent-Györgyi László.

Biztosra vesszük, hogy ez érdekes sport- esemény nagyszámu közönséget vonz a vá- rosi sporttelepre.

Ezt megelőzőleg fél 4 órakor a helyi csapatokból összeállított együttes barátságos mérkőzést tart.

Gazdák figyelmébe!

A cséplési szerződést vásár- nap délelőtt 9 órától a Gazda- körben mindenki írja alá. ELNÖKSÉG.

Bejáró, vagy bentlakó mindenest azonnali belépésre keresek. Péteryné, Széchenyi-utca 6.

— Nehéz lélegzésre hajlamos el- hizott egyének számára, akiknél a rend- szeres és könnyű székürülés fokozott fontos- sággal bír, a természetes „Ferenc József” keserűvíz csaknem nélkülözhetetlen háziszér, mert hashajtó hatása gyors és biztos, enyhe és kellemes. Kérdezze meg orvosát!

Nyomatott a kiadó tulajdonos
Gál Sándor könyvnyomdájában
Madarászi, Toldi-tér 11. sz. alatt

Egy pillanatra benézünk a főnöki iro- dába is, mit mond a védelem oszlopa. Saj- nos nem találjuk, ebédszünet van. De mint értesülünk, egy flekken süstést mulasztott el a mérkőzés miatt, pedig a flekken se kutya. Dr. Kelemenről mondják, hogy évekkel eze- lőtt a debreceni válogatottban játszott — cimbalmon. — Valaki rossz viccet farag hátul, — no Tiborc Árpád is ümi fog ezért a mérkőzésért. — Ez lesz az első kisiklása. Már a Központi előtt haladunk, amikor elég egy oldalazó pillantás, — úgy látom már meg is kezdte. — De most már itthon is vagyunk, — a viszontlátásra a mérkőzésen.

FIGYELŐ

Apróhirdetések

Férjhezmenének hajadonok, özve- gyek 30—40—70.000 rel. Bővebbet Kincses iroda, Nagyvárad. Válaszbélyeg.

Egy mindenés lány, vagy bejárónó azonnalra felvétetik. Hitler Adolf-ut 71. 3—3
Eladó 45 kat. hold föld és a Rákóczi- uton nagyház. Cim a kiadóban. 3—3

Főznitudo mindenest vidékre július 15 re felveszek. Nemesné kézimunka üzlete. 2—3

Egy főznitudo mindenés azonnalra fel- vétetik. Mikó tanítóék, Bocskai-utca 21.

Fiatl angoranyulak eladók. Vecsey- utca 31. 2—2

Régi kalapját újjá alakítja Her- czegné. Nyári turbánok, kalapok nagy választékban. 1—2

Eladó 6000 drb. hazai, 30 drb. görbe- cserép, 3 drb. dupla ablak nem tokos és 1 üvegajtó tokkal. Gr. Csáky István- tér 32. 2—2

Egy bejáró lány, vagy asszony azon- nalra felvétetik. Petőfi-utca 3. 2—2

Butorozott szoba kiadó. Damjanich 3. 2—2

Biztosításokra, állandó foglalkoztatásra ajánlkozást pontos címmel a kiadóba kérek. 2—2

Fuvarozást vállal Bagosi Ferenc, Dobó- utca 1. 19—0

Hölgyek figyelmébe! Női és férfi kalap tisztítását, formálását a legújabb divat sze- rint vállalom. Kalapok és sapkák raktáron.

Özv. Pénzesné, Tóter-Honvéd-utca 2. 19—0
Kétszobás, konyhas magánlakást keresek hosszabb időre a vasútállomáshoz közel. Cimeket a kiadóba kérek. 3—3

Hengercsiszolás, elektromos hideg- hegesztés, dobkosárfeltöltés öntőmotor szivattyúval is, manómeter javítás, tejpád- munkák, huszasmotorok, dinamók eladók. Osgyán mérnök Békéscsaba. 7—7

Megvételre keresek használt rómi kocka játékot. Cim a kiadóban.

Eladó egy diófa ebédlo kredenc már- ványlappal. Rákóczi-ut 55. 1—2

Elveszett utazásikönyv több értékes iratokkal. Megtaláló illő jutalom ellenében adja be a kiadóhivatalba.

Kiadó Zrínyi-utca 6 sz. alatt butorozott szoba. Ugyandtt 3 és 4 méteres oszlopok eladók. 1—2

Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik. Ifj. Kiss P. János, fűszer és csemege keres- kedésében.

Elveszett tegnap 12 drb. liba. Megta- láló, vagy nyomravezető jutalmat kap. Futár-utca 7.

Eladó 7 méteres 22x24 tölgyfagerenda Kölesér-utca 30.

Egy mindenés leány felvétetik. Pénzes, Mussolini-ut 14.

Mindenés fiatal lányt, vagy asszonyt azonnali belépésre keres Döméné, Baross-tér 1 Cséplési szerződés T. Balogh könyv- kereskedésében kapható.

Eladó egy 80 centi hosszú transzmisszió és egy szövőszék. Horthy Miklós-ut 3.

Burgonya kicsinyben és nagyban állandóan kapható Bocskay-utca 37 alatt.